

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА

Посланичка група

"Доста је било"

датум: 16. 10. 2018. г.

Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА

16. 10. 2018.

01.02-3209/18
Датум: 16. 10. 2018.
Врећности

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 68, члана 150. став 1. и члана 192, став 2. Пословника Народне скупштине, подносим Предлог одлуке о образовању Анкетног одбора ради утврђивања чињеница и околности у вези са приватизацијом (избором стратешког инвеститора) и продајом удела компаније РТБ Бор кинеској компанији Зиђин за 350 милиона долара, којом су грађани Србије и буџет Републике Србије оштећени за најмање 10 милијарди долара, колико износи профит од будуће експлоатације руде, као и последице овако штетне продаје, са предлогом да се одлука о образовању Анкетног одбора донесе у редовном поступку.

НАРОДНИ ПОСЛАНИК
САША РАДУЛОВИЋ

Sasha Radulovic

ПРЕДЛОГ

На основу члана 8. став 1. Закона о народној скупштини („Службени гласник РС“ број 9/10) и члана 68. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС“ број 20/12 – пречишћени текст)

Народна скупштина Републике Србије, на..... седници заседања у 2018. години, одржаној..... 2018. године, донела је:

ОДЛУКУ

о образовању Анкетног одбора ради утврђивања чињеница и околности у вези са приватизацијом (избором стратешког инвеститора) и продајом удела компаније РТБ Бор кинеској компанији Зиђин за 350 милиона долара, којом су грађани Србије и буџет Републике Србије оштећени за најмање 10 милијарди долара, колико износи профит од будуће експлоатације руде, као и штетних последице овакве продаје.

1. Образује се Анкетни одбор ради утврђивања чињеница и околности у вези са приватизацијом (избором стратешког инвеститора) и продајом удела компаније РТБ Бор кинеској компанији Зиђин за 350 милиона долара, којом су грађани Србије и буџет Републике Србије оштећени за најмање 10 милијарди долара, колико износи профит од будуће експлоатације руде, као и штетних последице овакве продаје.
2. Анкетни одбор чини по један народни посланик из сваке посланичке групе у Народној скупштини, на предлог посланичке групе.
Посланичка група одређује народног посланика за члана Анкетног одбора у року од седам дана од дана ступања на снагу ове одлуке.
Анкетни одбор је конституисан и сматраће се да ради у пуном саставу око више од половине свих посланичких група у Народној скупштини има свог представника у Анкетном одбору.
3. Прву седницу Анкетног одбора сазива председник Народне скупштине.
До избора председника Анкетног одбора првој седници председава најстарији присутни члан Анкетног одбора.
Анкетни одбор на првој седници бира, из реда својих чланова, председника и заменика председника Анкетног одбора.
4. Задатак Анкетног одбора је да утврди све чињенице и околности у вези са приватизацијом (избором стратешког инвеститора) и продајом компаније РТБ Бор кинеској компанији Зиђин за 350 милиона долара, као и штетне последице овакве продаје, и с тим у вези:
 - извршни комплетну (правну и економску) анализу свих донетих аката службених органа Републике Србије у вези са поступком избора стратешког инвеститора РТБ Бор, као и самог поступка, од момента објављивања позива за избор стратешког инвеститора за РТБ Бора, па све до момента доношења Одлука Владе РС о продаји.

- утврди да ли је постојала и у чему је економска оправданост за одлуку Владе РС да прода РТБ Бор по овако ниској цени.
 - изврши комплетну (правну и економску) анализу уговора у вези стратешког партнерства и продаје 63 % удела у РТБ Бор, као и свих прилога и пратећих докумената у вези са будућим пословањем РТБ Бор
 - изврши анализу свих субвенција и државне помоћи коју је примио и прима РТБ Бор у периоду који је претходио продаји, као и периоду након продаје.
5. Анкетни одбор има право да тражи од државних органа и организација податке, решења и остала документа, као и да узима изјаве од појединаца која су му потребна за извршење задатака.
6. Анкетни одбор је дужан да задатак изврши у року од 120 дана од дана конституисања Анкетног одбора.
Анетни одбор је дужан да поднесе Народној скупштини извештај са предлогом мера у року из става 1. ове тачке.
Анкетни одбор престаје са радом даном одлучивања о његовом извештају на седници Народне скупштине.
7. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

РС Број-----

У Београду, 16.10.2018. године

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ПРЕДСЕДНИК,
Маја Гојковић, с.р.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I Правни основ за доношење одлуке

Правни основ за доношење ове одлуке је члан 99. став 1. тачка 7. Устава Републике Србије којим је прописано да Народна скупштина доноси законе и друге опште акте из надлежности Републике Србије, члан 8. став 1. Закона о Народној скупштини којим је прописано да Нарона скупштина између осталог доноси и одлуку и члан 68. Пословника Народне скупштине, којим је прописано да Народна скупштина образује анкетни одбор ради сагледавања стања у одређеној области и утврђивања чињеница о појединим појавама или догађајима и да се одлуком о образовању анкетног одбора утврђује састав и задатак одбора, као и рок за његово извршење са обавезом да се Народној скупштини поднесе извештај са предлогом мера.

II Разлози за доношење одлуке

Министарство привреде је 18. јула ове године објавило јавни позив за избор стратешког инвеститора за РТБ Бор. За разлику од претходне три неуспешне приватизације, ову приватизацију ће карактерисати присуство будућег рудника Чукару Пеки у непосредној близини Бора.

Иако РТБ Бор и Nevsun Resources LTD., власник будућег рудника Чукару Пеки, немају никакве власничке и стратешке везе, значајан је однос постојећих рудних ресурса којима ове две компаније располажу.

Компанија Nevsun Resources LTD. је само за откуп права власништва, и то над само једним делом рудног ресурса, уложила скоро 400 милиона \$. За укупне инвестиције у отварање и експлоатацију тог дела лежишта планирају још једну милијарду \$. Шведско – канадски конзорцијум Lundin i Euro Sun Mining су прво понудили 1,2 милијарде \$, а затим подигли на 1,4 милијарде \$ понуду за откуп права од компаније Newsun Resources LTD, коју је ова глатко одбила.

Прелиминарне студије показују да ће укупни приход од експлоатације само једног (горњег) дела лежишта износити око 5,5 милијарди долара, а профит преко 2,5 милијарди \$. Процене укупног профита од експлоатације комплетног рудног лежишта Чукару Пеки нису извршене, али на основу искуства и до сада расположивих података процењује се да може достићи читавих 10 милијарди \$.

РТБ Бор осим осталих рудних лежишта, која су досадашњом експлоатацијом у највећој мери већ исцрпљена, поседује рудно лежиште Борска река, које је по својим карактеристикама врло слично рудном лежишту Чукару Пеки. По својој потенцијалности је чак за корак испред, јер је ближе површини и у центру важних инфраструктурних објеката. По количинама и квалитету расположиве руде за експлоатацију су такође слични. РТБ Бор, на жалост, није умео да препозна потенцијалност Борске реке и никада није озбиљно разматрао могућност његове експлоатације. Тако је и данас.

Сведоци смо апсурдне ситуације да на само неколико километара имамо два врло слична рудна ресурса и по квалитету и по квантитету расположиве рудне супстанце, од којих се један, у власништву страног капитала вреднује десетинама милијарди долара, а други, у власништву државе, поклања у бесцење. И у таквој ситуацији се расписује тендер за РТБ Бор. Потенцијални стратешки партнер РТБ Бор треба да добије за мизерну цифру од 350 милиона право за експлоатацију свих рудних ресурса, па и Борске реке која му може донети пар десетина пута већи профит уз сву пратећу инфраструктуру, објекте, постројења, опрему и врло квалитетну радну снагу са стогодишњом традицијом и искуством.

Иначе, у програм ревитализације рудничких и реконструкцију металуршких капацитета у РТБ Бор у периоду 2011 – 2015 год. уложено око 600 милиона долара. То је инвестиција уз гаранције државе. Програм се није реализовао, предвиђени ниво производње од 80.000 тона бакра годишње се остварује половично, једва на нивоу 30.000 тона годишње, из године у годину са све већим подбачајима, и са губицима из текућег пословања која су се само у периоду од 2014. до данас нагомилала до нивоа од око 400 милиона долара. Тако је инвестициони програм у РТБ Бор постао највећа пропала инвестиција у новијој историји Србије, за коју су директно одговорни Благоје Спасковски, генерални директор РТБ Бор и сви председници влада РС почев од 2010. до данас, од којих је најодговорнији Александар Вучић.

Од јесени 2016. у РТБ Бор је на снази УППР, који се није успешно реализовао јер је све време његовог трајања компанија пословала са губитком, без ликвидног периода. Због неуспешно спроведеног УППР у РТБ Бор је требао бити проглашен банкрот. Уместо тога, кренуло се са приказивањем лажних пословних резултата, који су временом све више добијали на замаху, тако да данас, у време објаве тендера, јавност је обасута информацијама о успешном пословању компаније. То изазива подозривост и сумњу у искреност намера државе да спроведе избор стратешког инвеститора за РТБ Бор по поштеним и коректним условима.

Овакав погубни процес распродаје виталних националних ресурса представља најкраћи пут у бананизацију државе. Свака озбиљна држава би учинила све што може да такве ресурсе задржи у својим рукама и тиме обезбеди стратешки дугорочни просперитет својих грађана. У Србији актуелна власт чини супротно – упропашћује будућност својих нараштаја зарад ускогруде личне и партијске користи. Резултат тог процеса, који у задње време добија застрашујуће размере, је да Србија убрзано постаје све сиромашнија земља јефтине радне снаге, из које беже не само стручни, млади и способни, већ и сви они који имају прилике да побегну.

Оправдана сумња у искрене намере Владе да спроведе избор стратешког инвеститора за РТБ Бор по поштеним и коректним условима, показала се у Одлуци Владе Србије да прода РТБ Бор кинеској компанији Зиђин за 350 милиона долара, чиме су грађани Србије и буџет Републике Србије биће оштећени за најмање 10 милијарди долара, колико износи профит од будуће експлоатације руде.

Потпуно економски неоправдана Одлука Владе РС, јер инострани капитал за мале паре добија право за експлоатацију свих рудних ресурса која јој може донети профит

од неколико милијарди долара, уз сву пратећу инфраструктуру, објекте, постројења, опрему и врло квалитетну радну снагу.

За разлику од претходне три неуспешне приватизације, данас са сигурношћу знамо да РТБ Бор вреди далеко више од 350 милиона долара. Према нашим стручним проценама, РТБ Бор тренутно вреди најмање 50 милијарди долара јер сва налазишта нису до краја истражена.

Само неколико километара од Бора, налази се будући рудник Чукару Пеки, који је по карактеристикама сличан рудном лежишту Борска река у саставу РТБ Бор.

Пре две године, позната компанија Freeport Mac MoRan је малтене цабе добила од државе истражно право на Чукару Пеки. За потребе те фирме урађена је прва прелиминарна студија која је профит од експлоатације горњег дела Чукару Пеки проценила на 2,5 милијарде долара. Затим је та фирма 2016. продала права фирми Nevsun Resources LTD. за 384 милиона долара. Држава динар од тога није видела.

РТБ Бор је пре неколико деценија истраживао зону лежишта Чукару Пеки, али због тадашње технологије бушења нису успели да стигну до руде.

Nevsun у новембру 2017. прави другу прелиминарну студију која се потпуно разликује од прве јер повећава профит компаније са планираних 2,5 млрд на 2,8 али тако што планирају да направе катастрофалну еколошку штету локалном становништву и уруше огроман простор изнад рудног лежишта. И за ово истраживање у министарству добију дозволу, а да нису урадили студију утицаја на животну средину. То у Канади не би било могуће.

Према последњој студији из јуна 2018. горњи и доњи део лежишта Чукару Пеки вреде 100 милијарди долара. Процењује се да укупан профит од експлоатације комплетног рудног лежишта Чукару Пеки износи 10 милијарди долара.

Сведоци смо апсурдне ситуације да на само неколико километара имамо два врло слична рудна ресурса и по квалитету и по квантитету расположиве руде, од којих се један, у власништву страног капитала вреднује десетинама милијарди долара, а брат близанац (Борска река у саставу РТБ Бор), у власништву државе, поклања Кинезима у бесцење.

Само у периоду од 2011. до 2015. држава уложила у ревитализацију РТБ Бор 600 милиона долара, али је компанија опљачкана, уништена за шта су директно одговорни Благоје Спасковски, генерални директор РТБ Бор и сви председници влада почев од 2010. до данас, од којих је најодговорнији Александар Вучић.

Распродаја виталних националних ресурса као што је РТБ Бор представља најкраћи пут у бананизацију државе и претварање Србије у земљу јефтине радне снаге.

III Објашњење основних правних института и појединачних решења

Анкетни одбор се образује из реда народних посланика, представника посланичких група у Народној скупштини. Посланичке група, у складу са предложеном одлуком, треба да одреди представника за члана Анкетног одбора, у року од седам дана од дана конституисања Анкетног одбора. Анкетни одбор се сматра конституисаним када више од половине од укупног броја посланичких група одреди своје представнике за чланове Анкетног одбора.

Задатак Анкетног одбора је наведен у разлозима за доношење ове одлуке.

Анкетни одбор треба да изврши задатак у року који је предвиђен овом одлуком. У истом року Анкетни одбор је дужан да поднесе извештај Народној скупштини са предлогом мера.

Анкетни одбор престаје са радом даном одлучивања о његовом извештају на седници Народне скупштине.

IV Процена финансијских средстава потребних за спровођење ове одлуке

За спровођење ове одлуке није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије.